

Eksp. 21.12.07
MFI

Dato 21.12.2007

TILDELINGSBREV
TIL
FORBRUKEROMBUDET 2008

Signatur 1

Signatur 2

INNHOLDSFORTEGNELSE

1. Innledning.....	3
2. Mål- og resultatkrav	3
3. Tildeling av bevilgning	3
4. Fullmakter	3
5. Rapportering.....	4
5.1 Regnskapsrapportering og årsrapport	4
5.2 Øvrig rapportering	5
5.2.1 Personalforvaltning og internkontroll	5
5.2.2 Aktivitets- og redegjørelsesplikt etter likestillingsloven	5
5.2.3 Krisehåndtering og informasjonsberedskap	6
5.2.4 Krav om risikostyring	6
5.2.5 Grønn stat – miljøledelse	7
5.2.6 Integrering og inkludering av personer med innvandrerbakgrunn.....	7
6. Øvrige administrative krav	7
6.1 Etske retningslinjer	7
6.2 Informasjonspolitik	8
6.3 Fornyng	8
6.4 Offentlige anskaffelser	8
6.5 EØS-avtalens finansielle ordninger – dialog og samarbeid.....	9
7. Andre saker	9
Vedlegg 1 Fullmakter.....	10

1. Innledning

Barne- og likestillingsdepartementet redegjør i dette brevet for bevilgningene Forbrukerombudet kan disponere i 2008.

Delmål og resultatmål for Forbrukerombudet framgår av St.prp. nr. 1 (2007-2008) for Barne- og likestillingsdepartementet. Budsjettproposisjonen inneholder mål og tildelingskriterier for budsjettposten, og gir føringer for bruk av bevilgningen for 2008.

I dette tildelingsbrevet utdyper og konkretiserer departementet tildelingskriteriene for Forbrukerombudet for 2008.

2. Mål- og resultatkrav

Forbrukerombudet skal forebygge og stoppe ulovlig markedsføring og urimelige kontrakter. I tråd med dette legger vi til grunn av Forbrukerombudet prioriterer resultatmålene sine for 2008, som omtales nærmere i St.prp. nr. 1 (2007-2008) for Barne- og likestillingsdepartementet:

- Redusert forekomst av lovstridige markedsføringsmetoder
- Bedre forbrukerrettigheter i standardkontrakter
- Et enklere og tryggere Internett-, TV- og telemarked
- Tryggere handel via fjernkommunikasjon
- Redusert forekomst av urimelig markedsføring over landegrensene

3. Tildeling av bevilgning

I henhold til Stortingets vedtak av 12. desember 2007 er det vedtatt følgende bevilgning for 2008:

Kapittel 860 Forbrukerombudet:

(i 1 000 kroner)

Post	Betegnelse	Budsjett 2008
01	Driftsutgifter	18 497
Sum kap. 869		18 497

Barne- og likestillingsdepartementet stiller med dette ovennevnte bevilgning til disposisjon for Forbrukerombudet, jf. § 7 i Reglement for økonomistyring i staten.

4. Fullmakter

I vedlegg 1 omtales først budsjettfullmakter som må gis eller delegeres for hvert budsjettår, jf. pkt. A. Dernest listes fullmakter som er delegert Barne- og likestillingsdepartementet og som Forbrukerombudet må søke departementet om samtykke til å benytte seg av i hvert enkelt tilfelle, jf. pkt. B. I tillegg omtales administrative fullmakter som er delegert til Forbrukerombudet, jf. pkt. C.

5. Rapportering

5.1 Regnskapsrapportering og årsrapport

Ved disponering av bevilgningen for 2008 må Forbrukerombudet ta hensyn til målene og prioriteringene som framgår av St.prp. nr. 1 (2007-2008). Kravene om å oppnå bestemte resultater må imidlertid ikke medføre tvil om at bevilgningsrammen er overordnet. Forbrukerombudet har ansvar for at bevilgningen blir brukt formålstjenlig og i samsvar med Bevilgningsreglementet og forutsetningene i stortingsvedtaket, herunder ansvar for å føre kontroll med at bevilgningen ikke overskrides. Barne- og likestillingsdepartementet forutsetter at særskilte forhold som reduserer muligheten til å holde fastsatt budsjett tas opp med departementet så snart som mulig, sammen med forslag til tiltak som gjør at rammen likevel kan holdes.

Departementet vil, i likhet med tidligere år, innhente opplysninger om regnskapsutviklingen i løpet av året. Vi ber om at det i 2008 utarbeides regnskapsrapporter til departementet med merknader til budsjettutviklingen per:

- 30. juni med rapporteringsfrist 15. august.
- 30. september med rapporteringsfrist 22. oktober.

Det skal rapporteres på en slik måte at både forbruk per dato og planlagt forbruk for resten av året framkommer på en detaljert, ryddig og oversiktlig måte. Om nødvendig må virksomheten på departementets forespørsel kunne gi rask dokumentasjon på regnskaps- og resultatutviklingen.

Årsrapport og regnskap skal sendes departementet både på papir og elektronisk innen 15. februar 2009.

Årsrapporten skal inneholde følgende punkter:

- Regnskapstall som er i samsvar med rapportering til det sentrale statsregnskapet.
- Forklaringer på eventuelle avvik i regnskapstallene i forhold til den gitte bevilgningen, jf. tildelingsbrevet.
- Rapportering av resultater i henhold til målene i St.prp. nr. 1 (2007-2008) og tildelingsbrevet.
- Rapportering om personalforvaltning og internkontroll iht. pkt. 5.2.1.
- Rapportering om den faktiske tilstanden for likestilling iht. pkt. 5.2.2.
- Ev. rapportering om status, ev. hendelser og tiltak innenfor krisehåndtering og informasjonsberedskap iht. pkt. 5.2.3.
- Rapportering om miljøarbeid (Grønn stat – miljøledelse) iht. pkt. 5.2.5.
- Integrering og inkludering av personer med innvandrerbakgrunn iht. pkt. 5.2.6.

Det er viktig at årsakene til vesentlige avvik fra målene blir forklart på en utfyllende måte. Rapporteringen vil danne grunnlag for utarbeidelsen av resultatrapporten i budsjettproposisjonen.

5.2 Øvrig rapportering

Nedenfor gjengis administrative føringer som fordrer rapportering til departementet. Frist for rapportering framgår under hvert enkelt avsnitt.

5.2.1 Personalforvaltning og internkontroll

Forbrukerombudet skal arbeide for å utvikle og sikre en inkluderende og stimulerende personalpolitikk. Personalpolitikken må sikre bred rekruttering og stimulere til kulturelt og kompetansemessig mangfold. Det er viktig at personalpolitikken, herunder kompetansetiltak, virker motiverende og hindrer utstøting av eldre arbeidstakere.

Regjeringens handlingsplan for økt tilgjengelighet for personer med nedsatt funksjonsevne gjelder for perioden 2005-2009. Virksomheten skal integrere universell utforming som strategi i sin virksomhet på alle relevante politikkområder.

Det må tilstrebes en jevn kjønnsfordeling på alle nivåer i Forbrukerombudet. Det er et mål for statlig sektor at minst 40 prosent av lederne skal være av hvert kjønn.

Vi forutsetter at Forbrukerombudet har hensiktsmessige og målbare tiltak for å nå de tre hovedmålene (I. Redusere sykefraværet, II. Rekruttere personer med redusert funksjonsevne og III. Øke gjennomsnittlig pensjoneringsalder) i avtalen om inkluderende arbeidsliv (IA -avtalen), og sørger for å revidere tiltakene ved endringer i avtalen.

For øvrig viser vi til nye regler for sykefraværsoppfølging fra 1. mars 2007 (tilgjengelige på <http://www.nav.no/805341071.cms>), og også til Hovedavtalens § 19, pkt. 3 om utarbeiding av en livsfaseorientert personalpolitikk som bl.a. ivaretar seniorperspektivet.

Forbrukerombudet skal redegjøre for sin personalforvaltning og internkontroll i årsrapporten for 2008 til departementet.

5.2.2 Aktivitets- og redegjørelsesplikt etter likestillingsloven

Aktivitetsplikt

Som et ledd i å få i gang et mer systematisk arbeid med oppfølging av aktivitetsplikten etter likestillingsloven, ble Forbrukerombudet i tildelingsbrevet for 2007 bedt om å kartlegge kjønnsrelevans og status for likestilling innenfor sine virksomhetsområder.

Ut fra kartleggingen, ber vi Forbrukerombudet utarbeide en framdriftsplan med prioriteringsliste for gjennomføring av likestillingsvurdering på virksomhetsområdene med kjønnsrelevans. Områder der hensynet til likestilling har åpenbar relevans og/eller som er prioritert, bør velges først.

Framdriftsplanen skal oversendes departementet innen 1. september 2008.

Redegjøringsplikt for likestilling internt i virksomheten

Departementet ber om at Forbrukerombudet i årsrapporten for 2008 gir en systematisk beskrivelse av den faktiske tilstanden for likestilling internt i virksomheten.

5.2.3 Krisehåndtering og informasjonsberedskap

Forbrukerombudet må sørge for at krisehåndterings- og informasjonsberedskapsplan(er) for sannsynlige hendelser finnes og blir ajourført ved behov. Forbrukerombudet må til enhver tid ha ajourført oversikt over kontaktpersoner som er tilgjengelige for departementet i en eventuell krisesituasjon, samt ha oversikt over hvilke institusjoner og personer som forøvrig skal kontaktes (varslingsliste). Forbrukerombudet må vurdere behov for tiltak for å bedre krisehåndterings- og informasjonsberedskapskompetansen, for eksempel ved skrivebordsøvelser for ledelsen/nøkkelpersoner og opplæringstiltak.

Vi ber om at Forbrukerombudet i forbindelse med årsrapporten for 2008 vurderer behovet for kortfattet rapportering til departementet om status, eventuelle hendelser og tiltak innenfor området krisehåndtering og informasjonsberedskap.

5.2.4 Krav om risikostyring

I henhold til økonomiregelverket skal alle virksomheter sikre tilstrekkelig styringsinformasjon og forsvarlig beslutningsunderlag tilpasset virksomhetens egenart og risiko og vesentlighet, jf. Reglement for økonomistyring i staten §§ 4, 14 og 15 og Bestemmelser om økonomistyring i staten pkt. 2.2., 2.4 og 4.4.

God dokumentasjon vil normalt også være et viktig bidrag i en kontinuerlig forbedring av risikostyringen og dermed av mål- og resultatstyringen som helhet.

Senter for statlig økonomistyring (SSØ) har utarbeidet et metodedokument for risikostyring i statlige virksomheter. Dokumentet underbygger den vekt staten legger på at statlige institusjoner gjennomfører risikostyring som en del av mål- og virksomhetsstyringen. I tillegg arrangerer også SSØ jevnlig kurs i risikostyring. Ovennevnte dokument og kursinformasjon er tilgjengelig på SSØs hjemmeside: www.sfsso.no.

Barne- og likestillingsdepartementet ber Forbrukerombudet følge opp risikovurderingen som ble gjennomført i 2007, og vurdere om denne fungerer over tid. En god oppfølging av risikoer vil gi god styringsinformasjon og muligheten til å iverksette nødvendige tiltak på et tidlig tidspunkt. Forbrukerombudet skal rapportere til departementet om de viktigste risikoområdene for sin virksomhet og hva som eventuelt blir gjort for å redusere risikoen. Dokumentasjon knyttet til risikovurdering kan bli etterspurt i styringsdialogmøter eller som del av den øvrige rapporteringen til departementet.

Kopi av Forbrukerombudets risikovurderinger for 2008 skal sendes departementet innen den 15. november 2008. For beskrivelse av kravene til risikovurdering, omfang m.v., viser vi til vårt brev til Forbrukerombudet av 23. februar 2007 om gjennomføring av risikostyring.

5.2.5 Grønn stat – miljøledelse

Alle statlige virksomheter skal ha miljøledelse som en integrert del av organisasjonens styringssystem. Miljøledelse er et verktøy for å øke bevisstheten om miljøkonsekvensene av en virksomhet og å sette i gang et systematisk arbeid for å endre virksomheten i en miljøvennlig retning. Det skal foretas en årlig revisjon av miljøledelsesarbeidet hvor det legges til rette for kontinuerlige forbedringer, jf. veilederen T-1426 *Miljøledelse i staten* fra Miljøverndepartementet. På www.gronnstat.no er det samlet veiledninger, verktøy og relevante eksempler i forbindelse med innføring av miljøledelse.

Det skal rapporteres om miljøarbeidet i årsrapporten til departementet for 2008.

5.2.6 Integrering og inkludering av personer med innvandrerbakgrunn¹

Alle statlige virksomheter skal fra og med 2007 sette mål og utarbeide planer for å øke rekrutteringen av personer med innvandrerbakgrunn. Slike mål og planer kan inngå i virksomhets- og eller personalplaner. I årsrapporten for 2008 skal det på denne bakgrunn rapporteres om:

- Virksomhetens egne mål for rekruttering av personer med innvandrerbakgrunn,
- Antall og andel ansatte med innvandrerbakgrunn per 1. januar 2008 og 1. januar 2009.

6. Øvrige administrative krav

6.1 Etiske retningslinjer

Fornyings- og administrasjonsdepartementet har utarbeidet *Etiske retningslinjer for statstjenesten* (P-0926). Retningslinjene gjelder for alle statlige forvaltningsorganer. Topplederne i departementer og underliggende/tilknyttede virksomheter har et særlig ansvar for at retningslinjene blir fulgt opp.

Hver enkelt virksomhet må, med utgangspunkt i de nevnte overordnede retningslinjene, arbeide for å videreutvikle og styrke den etiske bevisstheten blant sine ansatte.

¹ Personer med innvandrerbakgrunn defineres som personer:

- født i utlandet, med to utenlandskfødte foreldre, som har innvandret til Norge
- som er født i Norge med to foreldre som er født i utlandet.

Den enkelte virksomhet må også vurdere behovet for å supplere med andre retningslinjer.

6.2 Informasjonspolitik

Den statlige informasjonspolitikken har som hovedformål å sikre den enkelte innbygger informasjon om sine rettigheter, plikter og muligheter. Forbrukerombudet skal aktivt informere om sin virksomhet i samsvar med hovedprinsippene for statlig informasjonspolitik, jf. *Informasjonspolitik for statsforvaltningen. Mål, prinsipper og konsekvenser* (P-0839B). Vi viser også til *Kommunikasjonsstrategi for BLD* (Q-1005).

6.3 Fornyning

Regjeringen la fram sin strategi for fornying av offentlig sektor i oktober 2007. Regjeringen ønsker en sterk og effektiv offentlig sektor som gir innbyggerne gode tjenester, valgfrihet og medråderett. For å bidra til at innbyggerne får stadig bedre tjenester, mer og bedre velferd, skal alle virksomheter drive med utviklingsarbeid.

For at møtet med det offentlige skal bli enklere for innbyggere og næringsliv, er god tilgang på informasjon viktig. Økt bruk av informasjonsteknologi skal forenkle dialogen mellom innbyggere, næringsliv og offentlig sektor.

For at innbyggerne i større grad skal kunne påvirke kvaliteten og utformingen på statlige tjenester, skal alle publikumsrettede statlige etater regelmessig gjennomføre systematiske brukerundersøkelser. Det skal være åpenhet rundt undersøkelsene og resultatene av disse. Se ytterligere omtale i "Regjeringa sin strategi for fornying av offentlig sektor" s.25-26².

6.4 Offentlige anskaffelser

Det er vedtatt en rekke endringer i regelverket for offentlige anskaffelser som trådte i kraft fra 1. januar 2007. Sentralt står en mer pedagogisk oppbygning av forskriften og generell forenkling av reglene, innføring av overtredelsesgebyr mot ulovlige direkte anskaffelser og tilrettelegging for mer moderne innkjøpsprosesser.

Alle anskaffelser skal skje i tråd med de "grunnleggende prinsippene" om konkurranse, likebehandling og etterprøvbarehet. Det er fra 1. januar 2007 innført krav om forenklet protokollføring for innkjøp med en verdi fra kr. 100 000 og opp til den nasjonale terskelverdien på kr. 500 000 (eks. mva.). For å støtte opp under seriøse leverandører stiller den nye forskriften i tillegg krav om innlevering av skatteattest fra alle leverandører ved kontrakter over kr. 100 000. I tillegg må den som får kontrakten levere egenerklæring om HMS ved kjøp over kr. 100 000.

² <http://www.regjeringen.no/upload/FAD/Vedlegg/Fornyning/fornyingsstrategien.pdf>

Fornyings- og administrasjonsdepartementet (FAD) har laget en omfattende veileder hvor den primære målgruppen er innkjøpere i offentlig sektor. For å lette forståelsen av jussen er det laget eksempler på hva som er tillatt og hva som ikke er tillatt. Veilederen er lagt ut under "Offentlige anskaffelser" på FADs hjemmesider: www.fad.dep.no

6.5 EØS-avtalens finansielle ordninger – dialog og samarbeid

I forbindelse med at EØS-området 1. mai 2004 ble utvidet til å omfatte 28 land, ble to finansieringsordninger etablert med 10 nye medlemsland som målgruppe. EØS/EFTA-ordningene gjelder mellom EFTA/EØS-landene og de nye medlemslandene, samt Hellas, Portugal og Spania. Romania og Bulgaria tiltrådte EØS-avtalen 25. juli 2007, og finansieringsordningene ble gjort gjeldende også for disse landene. Den norske finansieringsordningen gjelder dog bare for de nye medlemslandene og ikke Hellas, Portugal og Spania. Målet med EØS-midlene er å bidra til en økonomisk og sosial utvikling i et utvidet EU og styrke de økonomiske og politiske forbindelsene med de nye medlemslandene.

For perioden 2004-2009 har Norge forpliktet seg til å bidra med over 11 mrd. kroner til de to finansieringsordningene. De fleste avtalene mellom Norge og det enkelte land rommer både såkalte såkornfond og fond til støtte for ikke-offentlige organisasjoner.

Flere av disse landene har interesse og behov for samarbeid innenfor Barne- og likestillingsdepartementets ansvarsområder. Departementet ønsker at etater og institusjoner med oppdrag fra departementet, kan stille seg til rådighet for dialog og eventuelt prosjektpartnerskap som mottakerlandene etterspør.

7. Andre saker

Departementet vil i løpet av 2008 avholde styringsdialogmøter med Forbrukerombudet. Vi vil i egne ekspedisjoner komme tilbake med nærmere informasjon om tidspunkt og program for møtene. Første dialogmøte er fastsatt til torsdag 17. april kl. 1315 i BLD, jf. referat fra styringsdialogmøte 21. november 2008.

Barne- og likestillingsdepartementet ønsker lykke til med arbeidet, og ser fram til et godt samarbeid med Forbrukerombudet i 2008.

Vedlegg 1 Fullmakter

De overordnede prinsippene for virksomhetsstyring framgår av *Overordnede retningslinjer for styringsdialog med tilknyttede virksomheter*, fastsatt 4. oktober 2005. Departementet fastsatte 10. januar 2005 revidert *Hovedinstruks om økonomistyringen i Forbrukerombudet*

A. Budsjettfullmakter som må delegeres hvert år, og som med dette delegeres

- Fullmakt til nettobudsjettering ved utskifting av utstyr (post 01) jf. Bevilgningsreglementet § 3.

Forbrukerombudet gis fullmakt til å forvalte denne bestemmelsen i tråd med dagens regler.

- Fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret

Hovedregelen i Bevilgningsreglementet § 6 første ledd, første setning, er at staten bare kan pådras forpliktelser som først skal dekkes etter utløpet av budsjettåret når Stortinget har gitt særlig samtykke til dette. Etter samme paragraf, annet ledd, kan Kongen likevel, på visse vilkår, gi bestemmelser om adgang til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret. Med hjemmel i kongelig resolusjon av 2. desember 2005 gis departementene fullmakt til å samtykke i at det inngås leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret på følgende vilkår:

1. Leieavtalene og avtalene om kjøp av tjenester må gjelde den ordinære driften av virksomheten.
2. Utgiftene i forbindelse med avtalene må kunne dekkes innenfor et uendret bevilgningsnivå på vedkommende budsjettpost i hele avtaleperioden.
3. For alle avtaler utover ett år, må behovet for oppsigelsesklausuler nøye vurderes. Hensynet til den framtidige handlefriheten skal veie tungt ved vurderingen.

Det vises for øvrig til Bevilgningsreglementet § 10 første ledd der det blant annet kreves at utgiftsbevilgninger skal disponeres på en slik måte at ressursbruk og virkemidler er effektive, samt til et liknende krav i Reglement for økonomistyring i staten § 4. Disse bestemmelsene innebærer på foreliggende område både et krav til å vurdere mulige alternativer til leie og kjøp av tjenester, og til utformingen av vilkårene i eventuelle avtaler om leie og kjøp av tjenester.

Forbrukerombudet gis på ovennevnte betingelser fullmakt for 2008 til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret.

- Generelle refusjonsordninger

Det er godkjent fire generelle refusjonsordninger der merinntekt gir grunnlag for overskridelse uten særskilt samtykke fra departementet. Ordningene omfatter følgende standard inntektsposter:

Post 15 Refusjon av arbeidsmarkedstiltak

Post 16 Refusjon av foreldrepenger

Post 17 Refusjon av lærlinger

Post 18 Refusjon av sykepenger

B. Budsjettfullmakter som er delegert Finansdepartementet og som "virksomheten" må søke departementet om samtykke til å benytte seg av i hvert enkelt tilfelle

- Overføring av ubrukt driftsbevilgning fra et år til neste, jf. Bevilgningsreglementet § 5.3.

Det er anledning til å overføre inntil 5 prosent av ubrukt driftsbevilgning til neste budsjettermin. Når endelig statsregnskap foreligger, vil departementet i eget brev be om at Forbrukerombudet sender inn oversikt over eventuelle beløp som søkes overført.

- Overskridelse mot innsparing i løpet av de tre følgende budsjettår, jf. Bevilgningsreglementet § 11.

Departementet har myndighet til å samtykke i overskridelse av tildelt driftsbevilgning til lønnsomme investeringer med maksimum 5 prosent, mot tilsvarende innsparing i de tre påfølgende budsjettårene. Eventuelle saker av denne typen må sendes departementet for avgjørelse.

- Overskridelse av driftsbevilgninger mot tilsvarende merinntekter, jf. Bevilgningsreglementet § 11.

Det er anledning til å overskride driftsbevilgninger over post 01 Driftutgifter og 21 Spesielle driftsutgifter mot tilsvarende merinntekter. De aktuelle utgifts- og inntektspostene må høre under utgifts- og inntektskapitler som har gjensidig henvisning til hverandre. Merinntekt oppstår i hovedsak i de tilfeller der Forbrukerombudet får overført midler i form av betaling/tilskudd fra andre virksomheter enn departementet, salgsinntekter og lignende. Bruk av betaling medfører at det disponible beløp tas inn over en inntektspost og det kreves merinntektsfullmakt dersom den samlede brutto inntekt og utgift blir større enn bevilget. Eventuelle saker av denne typen må sendes departementet for avgjørelse.

- Omdisponere fra driftsbevilgninger til investeringsbevilgninger, jf. Bevilgningsreglementet § 11

Det er anledning til å omdisponere inntil 5 prosent av bevilgningen under post 01 Driftsutgifter til post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, under samme kapittel. Omdisponeringen må ikke føre til økte utgifter ved at den binder opp framtidige drifts- og investeringsutgifter. Eventuelle saker av denne typen må sendes departementet for avgjørelse. Det er viktig at slike søknader oversendes departementet i god tid før regnskapsårets slutt.

C. Administrative fullmakter

- Oppretting, inndragning og omgjøring av stillinger.

Departementet har delegert videre til virksomhetene fullmakt til å opprette eller inndra stillinger. Forbrukerombudet må derfor primært ta dette opp i forbindelse med budsjettprosessen.

Forbrukerombudet gis fullmakt til å opprette nye stillinger mot inndragning av ledige stillinger innenfor lønnsplan 90.201 kontorstillinger, lønnsplan 90.103 saksbehandler og lønnsplan 90.500 rådgiver. Det er en forutsetning at det finnes budsjettmessig dekning for eventuelle merutgifter ved slike stillingsendringer. Endringen må således skje innenfor gitte budsjetttrammer og ikke føre til press for økte bevilgninger i senere budsjetterminer. Oppgave over slike endringer sendes departementet en gang i året – per 31. desember.

Omgjøring av besatte stillinger skal forhandles i henhold til Hovedtariffavtalen. I likhet med endring av ledige stillinger forutsetter også omgjøring av besatte stillinger budsjettmessig dekning. Forhandlingssted er hos Forbrukerombudet.

Med utgangspunkt i den bemanning som er rapportert i budsjettproposisjonen for 2008 er departementet av den oppfatning at bemanningen i grove trekk kan opprettholdes i samme omfang som tidligere innenfor den vedtatte bevilgning.